

LÓDKA WSPOMNIEŃ O...

W RAMACH PROJEKTU „CZYTANIE MIASTA”

W SKRÓCIE

Projekt zakłada poszukiwanie tożsamości lokalnej poprzez badania w przestrzeni miejskiej i warsztaty w szkołach. Dzieci i młodzież przez kilka miesięcy poszukują znaków, symboli i historii swojego miasta. Pytają rodziny, nauczycieli i przechodniów o ich wspomnienia związane z miejscowością, tutejszym życiem i tradycjami. Poznajemy perspektywę młodych ludzi, którzy odpowiadają na liczne pytania i fotografują znaczące dla nich miejsca. Kulminacją działań jest happening przedstawiający tożsamość danego miasta.

JAK TO ZROBIĆ?

Wybieramy dwie grupy uczniów: ze szkoły podstawowej (dwie klasy) oraz ze szkoły średniej (również dwie klasy), z którymi będziemy równolegle współpracować przez trzy miesiące.

W czasie warsztatów dla szkół podstawowych dzieci poszukują na starych zdjęciach nieistniejących już miejsc i dowiadują się o funkcjonujących kiedyś zakładach pracy i instytucjach kultury. Ponadto mają za zadanie zebrać jak najwięcej wspomnień dotyczących miasta. W tym celu pracują metodą „Pamiętam, że...” (inspirowaną prozą Georges’a Pereca) i proszą o dokończenie zdania rodziców, dziadków, sąsiadów, nauczycieli, przechodniów, a następnie zapisują te wypowiedzi na kartkach („Pamiętam, że w naszym mieście...”). Oprócz tego w przestronnej sali budują z klocków model swojego miasta – z uwzględnieniem najważniejszych miejsc (np.: rynek, muzeum, teatr, szkoła, bank, rzeka, wiadukt). Później burzą je i budują miasto marzeń, co także jest cenną informacją o tym, czego dzieciom brakuje w mieście. Prosimy je też o znalezienie w rodzinnych albumach starych fotografii zrobionych w ich miejscowości i wykonanie współczesnej „reprodukcji”; dzieci powinny udać się w dane miejsce i przybrać podobną pozę jak ich krewni na zdjęciu sprzed lat.

W tym czasie młodzież ze szkoły średniej poszukuje ulubionych miejsc spotkań w mieście, instytucji kultury, lokalnych mediów, wydarzeń ważnych dla mieszkańców oraz osób, które zrobiły coś znaczącego dla miasta. Tutaj także pracujemy metodą „Pamiętam, że...”. Oprócz tego młodzież pyta o najczęściej uczęszczane drogi, o pięć najważniejszych obiektów, a nawet o to, jakiego koloru jest ich miasto!

Dodatkowo starsza grupa jest odpowiedzialna za przygotowanie wydarzenia finałowego: artystycznego happeningu na temat miasta. Ich zadaniem jest przedstawienie wszystkich informacji i materiałów zbieranych przez nich samych oraz uczniów szkoły podstawowej. Szukamy formy prezentacji, która będzie nawiązywać do wątków ważnych dla mieszkańców. W pierwotnej wersji projektu była to stara Łódź, którą wspólnie z młodzieżą wymalowaliśmy białym sprayem, a następnie specjalnymi markerami do graffiti wypisaliliśmy na niej wszystkie zebrane wspomnienia. Oprócz tego wycięliśmy z kartonów około 200 ryb, na których zanotowaliśmy wszystkie informacje na temat ulubionych miejsc spotkań w mieście, instytucji kultury, lokalnych artystów i mediów, a także znaczących wydarzeń. Ryby przyklepiono do sieci rybackiej.

Na finał zapraszamy rodziców, nauczycieli, władze miasta i przede wszystkim mieszkańców. Na najmłodszych czeka ostatnie zadanie: stworzenie mandali na temat np. przyszłości miasta. Z wielkiego papierowego kręgu wycinamy środek oraz tyle części, ilu jest uczestników. Każdy wykonuje swoje dzieło farbami plakatowymi. Po połączeniu i wspólnym uzupełnieniu środka powstaje mandala. W tym czasie pozostałych uczestników zachęcamy do dopisywania swoich wspomnień na łodzi, a także na kartonowych rybach, które wypełniają symboliczną sieć kontaktów międzyludzkich.

CIEKAWOSTKA

Planując finał, należy koniecznie przejrzeć zdobyty materiał badawczy i do niego nawiązać. Bolesławiec jest kojarzony głównie z naczyniami ceramicznymi, ozdabianymi metodą stempelkową. Jednak nasze badania ujawniły istotny dla mieszkańców wątek rzeki, który postanowiliśmy wykorzystać jako inspirację dla formy prezentacji – łódki i sieci z rybami.

FINANSOWANIE

Projekt został sfinansowany przez Bolesławiecki Ośrodek Kultury – Międzynarodowe Centrum Ceramiki w ramach współpracy z Europejską Stolicą Kultury Wrocław 2016. Jednocześnie był częścią projektu „Czytanie miasta”, realizowanego w 7 miastach Dolnego Śląska.

Z KIM WSPÓŁPRACOWAĆ?

Warto zastanowić się, jakie grupy i instytucje mogą nam pomóc w zdobywaniu materiałów. Dobrym pomysłem jest klub seniora lub Uniwersytet Trzeciego Wieku.

ŹRÓDŁA

fb.com/events/1161217127273801

POZIOM TRUDNOŚCI

INFORMACJE

Liczba organizatorów: 3–4 osoby

Liczba uczestników: ok. 100 osób

Czas trwania: 3 miesiące

Wymagane materiały/sprzęt: kartony, markery, farby w sprayu, białe brystole, farby plakatowe, pędzle; jednorazowe aparaty fotograficzne; dawne i aktualne zdjęcia miasta, plan miasta na A4, klocki Kapla, tódź, sieć rybacka

ZESPÓŁ

**EDUKACJA
KRYTYCZNA**

Kamila Kamińska, Dominika Majewska, Agnieszka Wieszaczevska, Paulina Kida
Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej
Organizacja skupiająca badaczy, studentów i aktywistów.

edukacja.krytyczna@gmail.com

REALIZACJA

Bolesławiec, kwiecień–czerwiec 2016